

32001R0257

9.2.2001

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 39/1

**NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 257/2001
z 22. januára 2001
o uplatňovaní opatrení na podporu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Turecka**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 179,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

- (1) vzťahy medzi Európskou úniou a Tureckom sú založené najmä na dohode o pridružení z 12. septembra 1963 ⁽³⁾ a Asociačnej rade, ustanovenej na základe dohody o pridružení;
- (2) Turecko uskutočňuje zásadnú reformu zameranú na skvalitnenie svojho hospodárstva, reštrukturalizáciu a zvýšenie efektívnosti svojho verejného sektora, modernizáciu svojej hospodárskej a sociálnej infraštruktúry a rozvoj výrobných odvetví;
- (3) zasadanie Európskej Rady v Cardiffe v dňoch 15. a 16. júna 1998 potvrdilo význam uplatňovania európskej stratégie pre Turecko a požiadalo v tejto súvislosti Komisiu, aby predložila návrhy, vrátane návrhov na riešenie finančných záležitostí;
- (4) príjmy v Turecku sú nerovnomerne rozdeľované medzi jednotlivými provinciami a v zmysle záverov cardiffského zasadania Európskej Rady je potrebné predovšetkým odstraňovať tieto rozdiely podporou rozvoja zaostávajúcich regiónov a posilňovaním hospodárskej a sociálnej súdržnosti;

- (5) závery zasadania Rady z 13. septembra 1999 sa týkajú finančnej pomoci pre Turecko;
- (6) zasadanie Európskej Rady v Helsinkách 10. a 11. decembra 1999 konštatovalo, že Turecko je kandidátskym štátom, predurčeným na pripojenie sa k Únii na základe rovnakých kritérií, ako sa uplatňujú voči ostatným kandidátskym štátom;
- (7) ustanovenia tohto nariadenia sú založené na rešpektovaní demokratických princípov právneho štátu, ľudských práv a základných slobôd a rešpektovaní medzinárodného práva, ktoré sú základom politik Európskeho spoločenstva a jeho členských štátov, ako aj záväzkov, prijatých v rámci rôznych dohôd v týchto oblastiach;
- (8) spoločenstvo prikladá veľký význam tomu, aby Turecko zlepšilo a podporilo demokratické postupy a dodržiavanie základných ľudských práv a tesnejšie zapojilo do tohto procesu občiansku spoločnosť;
- (9) Európsky parlament prijal viacero osobitných rezolúcií o význame dodržiavania ľudských práv v Turecku pre rozvoj úzkych vzťahov medzi touto krajinou a Európskou úniou, konkrétne z 13. decembra 1995 o situácii v oblasti ľudských práv v Turecku, zo 17. septembra 1998 o správe Komisie o rozvoji vzťahov s Tureckom od nadobudnutia platnosti colnej únie, z 3. decembra 1998 o oznámení Komisie pre Radu a Európsky parlament o ďalšom rozvoji vzťahov s Tureckom a o oznámení Komisie pre Radu pod názvom „Európska stratégia pre Turecko: úvodné pracovné návrhy Komisie“ a zo 6. októbra 1999 o stave vzťahov medzi Tureckom a Európskou úniou ⁽⁴⁾;
- (10) opatrenia potrebné na vykonávanie tohto nariadenia by sa mali prijímať v súlade s rozhodnutím Rady č. 1999/468/ES z 28. júna 1999 o postupoch uplatňovania vykonávacích právomocí zverených Komisii ⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 408, 29.12.1998, s. 18 a

Ú. v. ES C 311 E, 31.10.2000, s. 125.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 2. decembra 1999 (Ú. v. ES C 194, 11.7.2000, s. 48), spoločná pozícia Rady z 13. júna 2000 (Ú. v. ES C 240, 23.8.2000, s. 25) a rozhodnutie Európskeho parlamentu zo 6. septembra 2000 (ešte neuvverejnené v Úradnom vestníku). Rozhodnutie Rady z 28. decembra 2000.

⁽³⁾ Ú. v. ES 217, 29.12.1964, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 17, 22.1.1996, s. 46; Ú. v. ES C 313, 12.10.1998, s. 176; Ú. v. ES C 398, 21.12.1998, s. 57; Ú. v. ES C 107, 3.4.2000, s. 78.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

- (11) toto nariadenie stanovuje počas celého trvania programu finančný rámec, ktorý predstavuje prvoradý referenčný základ v zmysle bodu 33 interinštitucionálnej dohody zo 6. mája 1999 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou⁽¹⁾ pre rozpočtový orgán počas ročného rozpočtového konania;
- (12) projekty a programy financované z tejto podpory musia prispievať k hospodárskemu a sociálnemu rozvoju Turecka, pomáhať pri posilňovaní ochrany ľudských práv a rešpektovania a ochrany národnostných menšín, ako aj prispievať k reforme rozvojových politík a reštrukturalizácii inštitucionálneho a právneho rámca Turecka s cieľom zabezpečiť dodržiavanie týchto zásad;
- (13) projekty a programy financované z tejto podpory musia predovšetkým prinášať prospech obyvateľstvu postihnutému oneskoreným vývojom Turecka,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Spoločenstvo pomôže Turecku v jeho úsilí o dosiahnutie hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

Článok 2

Finančný rámec pre uskutočnenie tohto programu na obdobie rokov 2000 – 2002 je týmto ustanovený na 135 miliónov EUR. Ročné finančné príspevky bude schvaľovať rozpočtový orgán v rámci finančného výhľadu.

Článok 3

1. Prijemcami projektov a aktivít v rámci spolupráce nemusia byť len turecký štát a jeho regióny, ale aj miestne orgány, regionálne organizácie, verejné orgány a správy, vrátane colnej správy, miestne či tradičné komunity, organizácie na podporu podnikania, družstvá a občianske združenia, najmä asociácie, nadácie a mimovládne organizácie.

2. V prípade nesplnenia základného kritéria pre pokračovanie v pomoci Turecku, najmä v prípade porušenia demokratických zásad právneho štátu, ľudských práv a základných slobôd a medzinárodného práva, môže Rada kvalifikovanou väčšinou rozhodnúť na návrh Komisie o prijatí príslušných opatrení.

3. Komisia odovzdá informáciu o svojom indikatívnom programe výboru, uvedenému v článku 7 („výbor MED“) a spoločnému parlamentnému výboru a spoločnému hospodárskemu a sociálnemu výboru pre vzťahy medzi ES a Tureckom.

(¹) Ú. v. ES C 172, 18.6.1999, s. 1.

Článok 4

1. Projekty a aktivity v rámci spolupráce môžu byť financované okrem iného v nasledujúcich oblastiach:

- modernizácia výroby, zlepšenie inštitucionálnej a infraštruktúrálnej kapacity predovšetkým v oblastiach životného prostredia, energetiky a dopravy, s výnimkou rozvoja jadrovej energetiky, najmä v oblastiach postihnutých zemetrasením;
 - podpora priemyselnej spolupráce najmä podporovaním diverzifikácie v priemysle a zakladaním malých a stredných podnikov;
 - spolupráca v oblasti telekomunikácií, infraštruktúry, rozvoja vidieka a sociálnych služieb;
 - zvyšovanie výkonnosti tureckej ekonomiky, okrem iného opatreniami na podporu reštrukturalizácie verejného sektora krajiny a súkromných iniciatív;
 - spolupráca pri ochrane zdravia;
 - spolupráca v oblasti vzdelávania a výchovy;
 - regionálna a cezhraničná spolupráca;
 - akákoľvek forma spolupráce zameraná na obranu a podporu demokracie, právnosti, ľudských práv, rešpektovania menšín a ochranu a uznávanie ich kultúrnej identity, ako aj podpora opatrení zameraných na zrušenie trestu smrti;
 - akákoľvek forma spolupráce zameraná na riešenie kurdskeho problému;
 - spolupráca v humanitárnej oblasti;
 - opatrenia na podporu rozvoja sociálneho dialógu v rámci Turecka a medzi Tureckom a Európskou úniou;
 - všetky formy pomoci zamerané na podporu rozvoja vzťahov medzi Európskou úniou a Tureckom;
 - podpora spolupráce medzi verejnými správami oboch strán s cieľom zosúladienia právnych predpisov a zaškolenia zamestnancov, vrátane zamestnancov colnej správy.
2. V prípade potreby možno prijať opatrenia na podporu programu štruktúrálnej zmeny na základe nasledujúcich princípov:
- programy podpory musia byť čo možno najviac prispôsobené konkrétnej situácii v Turecku a musia zohľadňovať hospodárske a sociálne podmienky;
 - programy podpory musia zahŕňať opatrenia na zmiernenie akýchkoľvek negatívnych dopadov v procese štruktúrálnej zmeny z hľadiska sociálnych podmienok a zamestnanosti, predovšetkým vo vzťahu k najviac znevýhodneným vrstvám obyvateľstva;
 - musí sa prihliadať na hospodársku situáciu Turecka, najmä na hospodársku nerovnováhu medzi regiónmi, mieru zadlženosti, náklady na dlhovú službu, platobnú bilanciu a ponuku cudzej meny, menovú situáciu, hrubý domáci produkt na obyvateľa a mieru nezamestnanosti.

Článok 5

1. Finančná podpora na základe tohto nariadenia bude poskytovaná vo forme grantov.
2. Nástroje používané pri operáciách uvedených v tomto nariadení zahŕňajú, v medziach stanovených rozpočtovým orgánom počas ročného rozpočtového konania, technickú pomoc, školenia alebo iné služby, dodávky a práce, súčasne s auditmi a hodnotiacimi a monitorovacími misiami.
3. Spoločenstvo môže financovať investičné výdavky s výnimkou nakupovania nehnuteľností, a návratné výdavky (vrátane administratívnych nákladov, nákladov na údržbu a prevádzku), so zohľadnením skutočnosti, že cieľom takéhoto projektu musí byť, aby návratné výdavky preberali príjemcovia.
4. O finančný príspevok od partnerov určených v článku 3 sa žiada pre každý úkon v rámci spolupráce. Tento príspevok sa požaduje v rámci možností dotknutých partnerov a závisí od povahy úkonu. V osobitných prípadoch, keď je partnerom mimovládna organizácia alebo spoločenská organizácia, môže byť vložený vecný príspevok.
5. Možnosti spolufinancovania treba hľadať aj u ostatných poskytovateľov prostriedkov, najmä v členských štátoch.
6. Pri poskytovaní podpôr podľa tohto nariadenia budú prijaté nevyhnutné opatrenia na zdôraznenie faktu, že ide o podpory spoločenstva.
7. S cieľom dosiahnutia cieľov súdržnosti a doplnkovosti, uvedených v zmluve a s cieľom zaručiť optimálnu účinnosť všetkých týchto opatrení, Komisia prijme potrebné koordinačné opatrenia, a to najmä:
 - a) vytvorenie systému pre systematickú výmenu a analýzu informácií o plánovaní pripravovaných aktivít, pre schvaľovanie každého úkonu, ktorého financovanie spoločenstvom alebo členskými štátmi je zvažované a rozvoj opatrení už schválených;
 - b) koordinácia týchto aktivít priamo na mieste prostredníctvom priamych rokovaní a výmeny informácií medzi zástupcami Komisie a členských štátov v krajine príjemcu.
8. Komisia v spolupráci s členskými štátmi môže vyvinúť akúkoľvek iniciatívu, potrebnú na zabezpečenie náležitej koordinácie s ostatnými dotknutými poskytovateľmi finančných prostriedkov.

Článok 6

1. Komisia skúma, schvaľuje a riadi aktivity uvedené v tomto nariadení na základe platných rozpočtových pravidiel, stanovených najmä finančným nariadením zo dňa 21. decembra 1977 o súhrnnom rozpočte Európskych spoločenstiev (1).

(1) Ú. v. ES L 356, 31.12.1977, s. 1. Nariadenie naposledy pozmenené nariadením (ES) č. 2673/1999 (Ú. v. ES L 326, 18.12.1999, s. 1).

2. Pri hodnotení projektov a programov budú zohľadnené nasledujúce faktory:

- a) účinnosť a ekonomická životaschopnosť aktivít;
- b) kultúrne a sociálne aspekty a aspekty týkajúce sa rovnosti pohlaví;
- c) starostlivosť a ochrana životného prostredia na základe princípov udržateľného rozvoja;
- d) inštitucionálny rozvoj potrebný na dosiahnutie cieľov projektu;
- e) skúsenosti získané z podobných aktivít.

3. Rozhodnutia o grantoch pre jednotlivé aktivity financované podľa tohto nariadenia, ktoré presahujú sumu 2 milióny EUR pre individuálnu aktivitu, sa prijímajú v súlade s postupom, stanoveným v článku 7 ods. 2.

Komisia stručne upovedomí výbor MED o každom finančnom rozhodnutí, ktoré zamýšľa uskutočniť v súvislosti s projektmi a programami v hodnote 2 milióny EUR alebo nižšej. Táto informácia bude sprístupnená najmenej jeden týždeň pred prijatím rozhodnutia.

Komisia vykoná všetky potrebné opatrenia na uľahčenie prístupu ku grantom pre malé neziskové nevládne organizácie.

4. V prípade, že prekročenie alebo dodatočná požiadavka nepresahuje 20 % pôvodného záväzku daného finančným rozhodnutím, Komisia je oprávnená, schváliť bez stanoviska výboru MED, akýkoľvek dodatočný záväzok potrebný na úhradu očakávaného alebo reálneho navýšenia nákladov spojených s danou aktivitou.

Pokiaľ dodatočný záväzok uvedený v predchádzajúcom pododseku nepresiahne čiastku 4 milióny EUR, bude výbor MED upovedomený o rozhodnutí Komisie. Pokiaľ bude tento dodatočný záväzok vyšší ako 4 milióny EUR, avšak nižší ako 20 %, vyžaduje sa stanovisko výboru.

5. Akékoľvek finančné dohody a zmluvy uzatvorené na základe tohto nariadenia umožnia Komisii a Účtovnému dvoru vykonávať kontroly na mieste v súlade s bežnými postupmi, stanovenými Komisiou podľa platných pravidiel, a to najmä na základe pravidiel, uvedených vo finančnom nariadení.

6. Pokiaľ sú aktivity predmetom finančných dohôd medzi spoločenstvom a Tureckom, takéto dohody stanovujú, že dane, clá a akékoľvek iné poplatky nehradí spoločenstvo.

7. Účasť na verejných výberových konaniach a pridelovanie zákaziek sa uskutočňuje za rovnakých podmienok pre všetky fyzické a právnické osoby v členských krajinách a v Turecku.

8. Dodávky pochádzajú z členských štátov alebo z Turecka.

Článok 7

1. Komisia bude nápomocná výboru, zriadenému na základe nariadenia (ES) č. 1488/96 ⁽¹⁾, ktorý sa nazýva „Výbor MED“.

2. V prípade odkazu na tento odsek sa uplatňujú ustanovenia článkov 4 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES, so zreteľom na ustanovenia článku 8 uvedeného rozhodnutia.

Lehota stanovená v článku 4 ods. 3 rozhodnutia 1999/468/ES sa stanovuje na tri mesiace.

3. Výbor MED prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 8

Raz ročne sa uskutočňuje výmena názorov, pričom zástupca Komisie na zasadnutí výboru MED predkladá indikatívny program aktivít, ktoré sa majú uskutočniť v nasledujúcom roku.

Návrhy a výsledky rokovania sa oznamujú Európskemu parlamentu.

Článok 9

Každoročne v prvom štvrtroku Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade výročnú správu. Táto správa obsahuje prinajmenšom:

- a) podrobný prehľad aktivít financovaných v predchádzajúcom finančnom roku;
- b) plánovaný indikatívny program na súčasný finančný rok a zhodnotenie dosiahnutého pokroku v realizácii aktivít v ňom uvedených;

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 22. januára 2001

Za Európsky parlament

predsedkyňa

N. FONTAINE

za Radu

predsedkyňa

A. LINDH

c) prognózy pre program a aktivity, ktoré sa majú uskutočniť v nasledujúcom finančnom roku;

d) zhrnutie všetkých vykonaných hodnotení, vrátane hodnotení týkajúcich sa špecifických aktivít;

e) informácie o subjektoch, s ktorými boli uzatvorené dohody alebo zmluvy.

Článok 10

Komisia pravidelne vyhodnotí aktivity financované spoločenstvom, aby zistila, či boli dosiahnuté stanovené ciele a aby určila všeobecné zásady na zvýšenie účinnosti budúcich aktivít.

Komisia predloží výboru MED prehľad vykonaných hodnotení, ktoré tento výbor môže v prípade potreby preskúmať.

Hodnotiace správy sú na požiadanie prístupné každému členskému štátu.

Článok 11

Šesť mesiacov pred uplynutím trojročného finančného rámca Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade celkové hodnotenie aktivít financovaných spoločenstvom v súlade s týmto nariadením, ako aj odporúčania týkajúce sa ďalšieho uplatňovania tohto nariadenia, prípadne návrhy na jeho zmeny.

Článok 12

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev.

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1488/96 z 23 júla 1996 o sprievodných finančných a technických opatreniach (MEDA) k reforme ekonomických a sociálnych štruktúr v rámci európsko-stredomorského partnerstva (Ú. v. ES L 189, 30.7.1996, s. 1). Nariadenie v znení nariadenia (ES) č. 780/98 (Ú. v. ES L 113, 15.4.1998, s. 3).